

REGISTAR OVLAŠĆENIH RAČUNOVODA

VUKOVIC & PARTNERS
Advokatska kancelarija - Law firm

Formiranje novog Registra u nadležnosti Agencije za privredne registre – Registar ovlašćenih računovođa

Od januara 2021. godine u nadležnosti Agencije za privredne registre biće, pored već postojećih, još jedan registar u kojem će se voditi evidencija ovlašćenih računovođa.

Naime, glavna novina koju sa sobom nose izmene i dopune Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019, u daljem tekstu: Zakon), a koja je ujedno privukla i najveću pažnju javnosti, jeste formiranje Registra ovlašćenih računovođa (u daljem tekstu: Registar).

Iako je ova izmena stupila na snagu januara 2020. godine, prve prijave za upis u Registar računovođe će moći da predaju tek godinu dana kasnije, od januara 2021. godine.

U nastavku ćemo videti šta nam donosi novi Zakon o računovodstvu, kao i kako stići do zvanja ovlašćeni računovođa.

- **NOVINE KOJE DONOSI NOVI ZAKON O RAČUNOVODSTVU**

Izmena zakona podrazumeva da će svi preduzetnici i pravna lica moći da se bave profesionalnim pružanjem računovodstvenih usluga samo ukoliko izvrše upis u Registar i ispune dodatne uslove predviđene Zakonom. Na taj način, stiču zvanje ovlašćeni računovođa.

Za upis u Registar zakonodavac je odredio dosta ekstenzivan rok, te će svi koji nameravaju da se profesionalno bave pružanjem ovih usluga imati mogućnost da to učine do prvog januara 2023. godine. Posledica toga je da počev od tog datuma samo pravna lica i preduzetnici koji budu upisani u Registar, moći će da pružaju računovodstvene usluge, odnosno vode poslovne knjige i sastavljaju finansijske izveštaje za druge pravne subjekte.

Samo formiranje Registra računovođa je krupan iskorak u našem pravnom sistemu, budući da će se time definitivno povećati stepen pravne sigurnosti na taj način što već u skorijoj budućnosti poslovne knjige neće moći da vode osobe koje nisu kvalifikovane za to, odnosno oni koji ne obezbede ispunjenje svih uslova propisanih Zakonom.

Svakako je da se izmenama Zakona utiče i na samu profesiju na koju se direktno odnosi ovaj Zakon, budući da je u prošlosti u velikoj meri bila prepustena „sama sebi“ i time dobar zaobilazni put za razne malverzacije pa čak i kriminalne radnje.

Pored toga, izmene su učinjene i na korist privrednih subjekata, klijenata, budući da će na ovaj način oni moći da se pouzdaju u kompetentnost, objektivnost i stručnost računovođe koga su angažovali..

- **KAKO DO ZVANJA OVLAŠĆENOG RAČUNOVODOĐE**

- **PRVI KORAK: Podnošenje Zahteva za upis**

Upis u Registar vrši se na osnovu podnetog Zahteva za izdavanje dozvole za pružanje računovodstvenih usluga (u prethodnom i daljem tekstu: Zahtev).

Ono što budi nezadovoljstvo kod računovođa jeste činjenica da je Zakonom predviđena samo jedna organizacija ovlašćena za primanje Zahteva za upis, i to Komora ovlašćenih revizora.

Uz Zahtev, podnosi se i dodatna dokumentacija kojom Podnositelj Zahteva dokazuje ispunjenje uslova za upis.

- **DRUGI KORAK: Komora proverava ispunjenost uslova za upis**

Da bi upis u Registar bio punovažan, podnositelj Zahteva mora ispuniti određene uslove i za to podneti odgovarajuće dokaze, kojima dokazuje ispunjenost uslova.

	Pravno lice	Preduzetnik
1.	Registrovana pretežna delatnost za pružanje računovodstvenih usluga	Registrovana pretežna delatnost za pružanje računovodstvenih usluga
2.	Osnivač, stvarni vlasnik i član organa upravljanja pravnog lica nije osuđen pravnosnažnom presudom za krivično delo u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica, odnosno da nije pravnosnažno osuđen na kaznu zatvora za krivično delo u Republici Srbiji ili stranoj državi	Nije pravnosnažno osuđen na kaznu zatvora za krivično delo u Republici Srbiji ili stranoj državi
3.	U radnom odnosu sa punim radnim vremenom ima minimum jednog zaposlenog sa profesionalnim zvanjem u oblasti računovodstva ili revizije, koje je stečeno kod profesionalne organizacije članice Međunarodne federacije računovođa	U radnom odnosu sa punim radnim vremenom ima minimum jednog zaposlenog sa profesionalnim zvanjem u oblasti računovodstva ili revizije, koje je stečeno kod profesionalne organizacije članice Međunarodne federacije računovođa
4.	Pravno lice, saradnik pravnog lica, pravno lice povezano sa pravnim licem koje ima registrovanu pretežnu delatnost za pružanje računovodstvenih usluga, osnivačem ili stvarnim vlasnikom nije pravnosnažno osuđeno za krivično delo u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica, odnosno da nije pravnosnažno osuđen na kaznu zatvora za krivično delo u Republici Srbiji ili stranoj državi	Saradnik preduzetnika nije pravosnažno osuđen na kaznu zatvora za krivično delo u Republici Srbiji ili stranoj državi
5.	Uplata naknade u iznosu od 24.000,00 RSD	Uplata naknade u iznosu od 17.000,00 RSD

Napomena: Pravno lice je dužno da dokaže identitet stvarnog vlasnika tog pravnog lica na način i u smislu zakona kojim se uređuje centralna evidencija stvarnih vlasnika.

- **Licenca za obavljanje poslova u oblasti računovodstva – uslov koji je izazvao najveću polemiku**

Najviše interesovanja izaziva uslov koji je u tabeli naveden pod brojem tri, odnosno neophodna licenca za obavljanje poslova iz oblasti računovodstva.

Imajući u vidu da u Republici Srbiji trenutno postoji oko 7.000 računovođa, a da samo trećina od tog broja, odnosno oko 2.000 poseduje licencu, ovaj uslov nesumnjivo će pogoditi veliki broj lica koji se bave pružanjem ove usluge.

Dakle, kadar računovođa koji ne poseduje odgovarajuće kvalifikacije od 2021. godine moraće na ispit, kako bi ih stekao.

Licence će izdavati samo organizacije članice Međunarodne federacije računovođa, a u Srbiji je to samo Savez računovođa i revizora (u daljem tekstu: Savez).

Jedna od kritika na račun novog Zakona tiče se upravo postojanja samo jedne organizacije ovlašćene za sprovođenje ispita, i ističe da se time stvara monopolski položaj Saveza, kao i da se može doći u situaciju prestanka rada Saveza i da bi polaganje ispita trebalo da bude u nadležnosti odgovarajućih državnih organa i organizacija. Postoji i predlog struke da bi trebalo organizovati novu agenciju, po ugledu na Agenciju za licenciranje stečajnih upravnika.

Ono što je svakako prednost jeste što Zakon ne uslovljava pružaoce računovodstvenih usluga članstvom u bilo kojoj organizaciji.

- **TREĆI KORAK: Odluka Komore**

Nakon što se dokaže ispunjenost prethodno navedenih uslova, Komora izdaje dozvolu, odnosno Rešenje kojim se konstatuje ispunjenost uslova.

Rešenje je upravni akt koji je konačan i protiv kog podnositelj Zahteva neće imati mogućnost ulaganja žalbe, već samo mogućnost pokretanja upravnog spora.

- **ČETVRTI KORAK: Upis pravnog lica, odnosno preduzetnika u Registar**

Na osnovu izdatog Rešenja Komore, Agencija za privredne registre vrši upis u Registar.

Od trenutka upisa, za preduzetnike, odnosno pravna lica koja budu upisana u njega, nastaje obaveza na obaveštavanje Agencije o svim promenama činjenica i okolnosti na osnovu kojih su upisani u Registar, u roku od osam dana od dana nastanka promena.

Dakle, da bi jedno lice koje pruža usluge računovodstva, bilo da je organizovan kao pravno lice ili preduzetnik, moglo da nastavi i dalje sa pružanjem te usluge, moraće kroz naredne tri godine da obezbedi ispunjenje svih prethodno navedenih koraka.

Međutim, Zakonom se predviđa i sankcija, do koje će doći samo u slučajevima eksplicitno navedenih razloga.

- **SANKCIJA: Oduzimanje dozvole i brisanje iz Registra**

Preduzetniku, odnosno pravnom licu može biti oduzeta dozvola za pružanje računovodstvenih usluga, i to ukoliko:

1. prestane da ispunjava uslove za izdavanje dozvole;
2. je dozvola izdata na osnovu neistinitih podataka;
3. donese odluku o prestanku obavljanja ove delatnosti ili prestane da postoji kao pravno lice, odnosno preduzetnik;
4. postupa suprotno propisima kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

Rešenje o oduzimanju dozvole i brisanju iz Registra takođe donosi Komora.

- **STAVOVI EVROPSKE UNIJE**

Deo struke koji je nezadovoljan usvojenim izmenama Zakona poziva se na zakonodavstvo Evropske unije, koje ne zahteva licenciranje računovođa. Takođe, samo mali broj država članica Evropske unije u svojim zakonima ima ovu obavezu, ali zato gotovo sve imaju obavezu licenciranja revizora.

Ne može se poreći činjenica da je Direktivom 2006/123/EZ predviđeno da „uslužne delatnosti ne podležu sistemu licenciranja i ovlašćivanja“, kao i o tome da bi „standard kvaliteta kroz sertifikate trebalo da bude na dobrovoljnoj osnovi“. Međutim, za sada ostaje samo da vidimo da li će ulazak u Evropsku uniju zahtevati ponovne izmene ovog Zakona i usklađivanje sa rešenjima Unije.

Javnosti je poznato da je određeni broj pružalaca računovodstvenih usluga već izrazio nezadovoljstvo povodom usvajanja ovih novina, kao i da je čak najavljivana ocena ustavnosti. Zasigurno je nesporno da nam Zakon donosi dosta obimne promene, koje će prema mišljenju većine struke povećati stepen efikasnosti i sigurnosti u našem sistemu, ali će s druge strane biti potrebno vreme da se pre svega pružaoci računovodstvenih usluga usklade sa istima, i svakako mnogo više vremena da ove novine pokažu svoju dobru stranu u praksi.

info@vp.rs

www.vp.rs